

BARBARA BONIECKA
Maria Curie-Skłodowska University in Lublin
Department of Textology and Grammar of Contemporary Polish

The structure vocabulary of Polish children in preschool

SUMMARY

For freshly harvested vocabulary, which is an analytical body for my research, comparative context and background is the vocabulary recorded by Stephen Schuman in 1955. I mean to show that lexical units in a language the children are new and which to some extent archaic, most of which comes from what area. Study shall be limited to the active vocabulary of preschoolers, and the direct object of interest I make concrete nouns.

Keywords: Dictionary of the child, active vocabulary, nouns, archaisms, words regional, slang and colloquialisms, diminutive, hypocoristic form, augmentative, neosemantisms, fields of expression.

This article was written on the child's linguistic material accumulated mainly in the thesis Katarzyny Brzuszek (2012), and recently recorded by two other participants of my seminar and the vocabulary of children registered by Stephen Schuman (1955)¹, which is a vocabulary for my body analysis is the context and background comparator. My point is to show that lexical units in children are new and which to some extent archaic, which comes much and for what area. It is limited to the active vocabulary of preschoolers and a direct interest I make concrete nouns.

---

¹ All children's texts were recorded on tape and then transcribed (used record semi-phonetic). In the next step has been taken from them and given concrete nouns in the form of inflection according to the recording. There were 841. Age of children covered the period from 3, 5 to 6; 5 years. Among twenty four children were almost equal proportions of girls and boys. The recordings took place in the home and in the nursery. Children willingly told about their interests, adventures, experiences, about ordinary everyday things. Active transcription has 150 pages (font size 12, single line spacing). Registration of children surveyed by Schuman (comprising only four year olds) remains the same as in his book of 1955.

According to experts on the subject delineated, the vocabulary can be placed in boxes / units theme / conceptual (Miodunka 1980). The history and development fields description is very long and extensive (Trier 1931, Hallig and von Wartburg 1963, Dorseiff 1970, Morkovkin 1977, Cygal-Krupa 1986), and therefore confine myself to the idea Markowski, who founded the show mapping naive-common sense view of the world and linguistic divisions, made by each speaker as a native language, Polish (Markowski, 1992: 86) and that brings the concept to the already existing ones.

Szuman collected vocabulary of children qualified for four- to 26 focus groups. These are:

Names of people (excluding the first and last names):

1) człowiek, dziecko, dziewczynka, kobieta, ludzie, mężczyzna, osoba, pan, pani, panna, chłopczyk, staruszek,

2) klient, kolega, pasażer, sąsiad,

3) babka, brat, ciotka, córka, kuzyn, macocha, matka, mąż, ojciec, siostra, syn, szwagier, tatek, wujek,

4) Chińczyk, Cygan, Góral, Indianin, Japończyk, Kozak, Krakowiak, Muzyk, Niemcy, Polak, Żyd,

5) adwokat, dentysta, doktor dorożkarz, dozorca, drwał, dyrektor, fernal, fryzjer, inżynier, kaflarz, kolejarz, kominiarz, konduktor, krawiec, kucharz, kupiec, kuśnierz, lekarz, listonosz, malarz, maszynista, mleczarz, monter, motorowy, murarz, nauczyciel, ogrodnik, orkiestrant, palacz, piekarz, pielęgniarka, plantowy, policjant, profesor, robotnik, służąca, stolarz, strażak, stróż, ślusarz, szewc, szofer, tapicer, tramwajarz, urzędnik, węglarz, woźnica, zegarmistrz,

6) asystent, cesarz, doboasz, generał, hrabia, lotnik, kapitan, kierownik, komisarz, król, królewicz, królowna, marszałek, marynarz, oficer, pomocnik, prezydent, student, trębacz, uczeń, wartownik, żołnierz,

7) łyżwiarz, myśliwy, narciarz,

8) anioł, bóg, diabeł, kolędniczy, krasnoludki, olbrzym, potwór, św. Mikołaj, wielkolud,

9) baj, bałwan, bandziarz, błazen, brzdąc, chochoł, chrupadło, chudojad, figlarz, gamoń, głupty, golas, grubojad, leniuch, łasuch, mikrus, niedorajda, niezdar, pleciuga, prztykajło, psotnik, smarkacz, szkrab, stękać, śledziarz, tuman, zdzierus, złodziej, zmarzłuszek, zuch.

Means of transport and communication:

1) bryczka, fiaker, fura, dorożka, kareta, półkoszki, sanki, wóz drabiniasty,

2) auto, autobus, kolej, kupłówka, lokomotywa, motocykl, motorówka, parowóz, pociąg, przyczepka, rower, torpeda, tramwaj, traktor, wagon, węglarka, wóz,

3) łódka, kajak, okręt, samolot, statek,

- 4) wózek, taczka,
- 5) dyszel, hamulec, kierownica, koło, kozło,
- 6) droga, gościniec, szosa, ścieżka, ulica,
- 7) dworzec, przystanek, stacja, szyny, tor,
- 8) bulwar, drogowskaz, kanał, most, port,
- 9) list, telegram, znaczek.

Buildings, their types, parts and tools:

1) brodło, buda, chata, chlewik, czworak, dom, dwór, garaż, krowiarnia, kur-nik, magazyn, parkan, parnik, płot, psia buda, remiza, skład, stajnia, stodoła, stud-nia, wieża, zamek,

2) balaski, balkon, brama, chór, drzwi, ganek, klamka, krata, okno, piętro, piwnica, podłoga, podwórze, posadzka, powała, próg, schody, sień, strych, sufit, szyby, ściana, taras, wejście, wystawa, zawiasy,

3) dziecinny, gabinet, hall, izba, jadalnia, klozet, komórka, korytarz, kuch-nia, łazienka, mieszkanie, pokój, przedpokój, salon, sklep, spiżarka, stołowy, sypialnia,

4) firanki, kurek od wodociągu, okiennica, piec, piec kaflowy, piec koksowy, piec piekarniany, stora, wodociąg,

5) areszt, bożnica, gimnazjum, kino, komisariat, koszary, kościół, magistrat, poczta, pogotowie ratunkowe, policja, szkoła, szpital, straż, ubezpieczalnia, uni-wersytet,

6) drogeria, drukarnia, cyrk, elektrownia, fabryka, gazownia, kawiarnia, kwiaciarnia, pralnia, restauracja, rzeźnia, sklep, warsztat,

7) gniazdko, jama, klatka, nora.

Materials, cataclysm, artifacts:

1) angora, dywetyna, jedwab, materiał, płótno, skóra, szmatka, watolina, weł-na, włóczka,

2) bibuła, papier, tektura,

3) benzyna, farbka, naftalina, pasta do podłogi, stearyna, soda,

4) guma, kauczuk, kit, klej, lep, plastelina,

5) dachówka, deski, drzewo, dykta, trociny,

6) miał, koks, węgiel,

7) cegła, cement, glina, kafle, kamień, mur, piasek, porcelana, wapno, szkło,

8) blacha, srebro, złoto, żelazo,

9) dym, deszczówka, elektryka, gaz, iskra, ogień, para, powietrze, śniegów-ka, światło, woda, ziemia.

Tools, accessories, equipment:

1) brona, dłuto, grabie, kosa, łopata, młotek, obcęgi, pilnik, plug, rydel, sie-kiera, szczypce, toporek,

2) bawełna, centymetr, druty, gumka, guzik, iglica, igły, jedwab, nici, narpierek, nożyczki, oczko, przędza, szpilki, szpulka, szydło, tasiemka, węzełek, zatraski,

3) atrament, farba, gumka do wycierania, kredka, kreda, linia, ołówek, pióro, strugaczka,

4) brzytwa, gąbka, grzebień, krem, kręciołki (do włosów), lusterko, manicure, maszynka, mydło, pasta do zębów, puder, szampon, wazelina, zapinki, żyłotka,

5) klapka, Kuchenka, kropidło, maselniczka, młynek, pałka, pogrzebacz, pralka, sito, tłuczek, stolnica, taca, tarelko, walec, wałek,

6) agrafka, drut, drut kolczasty, gwóźdź, haczyk, kij, korba, łańcuch, patyk, pluskiewka, rurka, rzemień, spinacz, sznur, sztyft, śruba,

7) froterki, miotła, szczotka, szczotka: do butów, do czesania, do ubrań, do szorowania, do zmiatania, do zębów, żelazko,

8) drabina, koryto, siatka, sikawka, słup, żłób,

9) bat, czaprak, lejce, janczary, kantarki, obroża, podkowa, siodło, strzemiona, uzda, wędzidło,

10) dziurka od klucza, kajdany, klucz, zamek, kłódka,

11) centryfuga, ciężarki, maszyna, maszyna: do mięsa, do pisania, do szycia, młynek do kawy, motor, waga,

12) grzejka elektryczna, lampa, lampa: elektryczna / naftowa, kontakt, kuchenka elektryczna, latarka, latarnia, lichtarz, świeca, zapalniczka, żarówka,

13) antena, budzik, krzyżyk, okulary, różaniec, telefon, termometr, wskazówka, zegar.

Musical instruments and apparatus:

bęben, dzwon, fortepian, gitara gwizdek, harmonia, organy, orkiestra, paterfon, pokrywki, radio, róg, skrzypce, trąba.

Furniture and their parts:

1) biurko, fotel, huśtako, komoda, lustro, lodownia, ławka, łóżko, meble, nachtkastlik, kanapa, kołyska, kredens, krzesło, serwantka, stolek, stół, szafa, tapczan,

2) obraz, wazonik,

3) oparcie (u krzesła), półka, ramy, siedzenie, szuflada.

Dishes and tip trailers:

1) balia, beczka, butelka, cukierniczka, czajnik, dzbanek, filiżanka, flaszka, garnek, miednica, karafka, kieliszek, klosz, kocioł, konewka, kubek, miseczka, miska, mydelniczka, naczynie, nocnik, patelnia, podstawka, popielniczka, rondel, solniczka, spodek, szklanka, talerz, wanna, wiadro,

- 2) dno, korek, pokrywka, ucho,
- 3) kasetka, kosz, pakunek, pudło, pulars, skrzynia, śniadaniówka, teczka, torebka, walizka, worek.

Clothing, underwear, bedding, etc.:

1) baranica, bielizna, bluzka, but, chustka, chustka na głowę, czapka, czako, czepek, fartuch, futro, garnitur, getry, kabat, kapelusz, kalosze, kapce, kaptur, karkarda, kombinacja, kostium, koszula, kożuch, krawatka, kurtka, majteczki, marynarka, mundur, mycka, pasek, płaszcz, pantofel, parasol, peleryna, podbródek, pończocha, portki, pyjama, rajtki, rękawiczka, sandały, skarpetka, staniczek, serdak, spodnie, spódniczka, suknia, sweter, szal, szelki, szlafrok, śniegowce, ubranie, welon, wstążka, zapaska,

2) cholewa, dragonik, kieszeń, kołnierz, korek, manszety, obcas, podeszwa, podpinka, rękaw,

3) broszka, łańcuszek, pierścioneł, złociuszek,

4) dywany, jasięł, firanki, kapa, kilim, kołdra, licznik, materac, obrus, pościel, poduszka, prześcieradło, derka, pierzyna, podpinka, poszewka, ręcznik, siennik, ścierki, ścierki: do kurzu, do naczyń, do pasty, do podłóg, wycieraczka.

Food and drink:

1) babka, biszkopt, bryndza, bułka, boczek, chleb, ciastko, ciasto, grysik, jajka, jajecznicza, jarzyny, legumina, kluska, kołacz, lane ciasto, mięso, masło, ser, kasza, kompot, kielbasa, krupy, makaron, mąka, mięso: z konia, z krowy, ze świni, pączek, piana, pieróg, placek, podplomyk, polędwica, precelki, rogalik, ryż, sernik, słonina, skwarki, smalec, sos, sucharki, szynka, śledź, tłuszcz, wątroba,

2) barszcz, cukier, herbata, kakao, likier, maślanka, mleko, mleko: kwaśne, słodkie, kawa, ocet, piwo, rosół, śmietana, sok, wino, wódka, zupa: kartoflana, pomidorowa, tatarczana,

3) cukierki, czekolada, dżem, piernik, karmelek, konfitury, lizak, lody, marmolada, pomadka,

4) korniszon, musztarda, pieprz, sól,

5) brukselka, burak, cebula, chrzan, czosnek, fasola, groch, grzyby, kapusta, koperek, kminek, kukurydza, mak, marchew, ogórek, pietruszka, pomidor, rzępa, rzodkiew, sałata, seler, szparagi, szpinak, ziemniaki,

6) agrest, banany, brzoskwinia, cytryna, czereśnię, figi, gruszki, jagody, jabłka, migdały, orzechy, owoce, pomarańcza, truskawki, rodzynki, maliny, porzeczki, renklody, śliwki, winogrona, wiśnia,

7) dania, kolacja, obiad, podwieczorek, śniadanie.

Army:

armata, bomba, chorągiew, defilada, karabin, łuk, manewry, rewolwer, wojna, wojsko, strzelba, szabla, sztandar, warta.

School:

gimnastyka, katalog, książka, lekcja, litera, nauka, niemiecki, notes, okładka, płomyczek,

polski, podkładka, rachunki, referat, świadectwo, tablica, tabliczka, wykład, zadanie, zeszyt.

Toys:

balon, bączek, bilet, domino, huśtawka, hulajnoga, karty, karuzela, koń na bieżniach, lalka, miś, pajac, pchełki, piłka, ping-pong, szachy, zabawka.

Diseases and health:

angina, aspiryna, chrypka, gorączka, grypa, katar, krosteczka, lewatywa, lignina, kupeczka, maść, okład, plomba, lekarstwo, panflawina, pisiu, proszki, trucizna, ziółka.

Dirt, etc.:

błoto, brud, kurz, pajęczyna, plama, popiół, sadze, śmieci, śmietnik, świństwo.

Animals:

1) bocian, drozd, dzięcioł, dzikie kaczki, gawron, gąsiątka, gęś, gołąb, indyk, jaskółka, jastrząb, kaczka, kogut, kruk, kura, kureczka, kwoka, łabędź, myszołów, orlecia, orzeł, papuga, paw, ptaki, pisklęta, wrona, wróbel, skowronek, sowa,

2) bąk, biedronka, jaszczurka, komar, motyl, mucha, robak, mól, mrówki, pająk, wąż, żaba, żółw,

3) baran, byk, cap, cielę, kot, koń, krowa, koza, kozłeta, owca, pies, prosięta, szczenięta, świnia, zwierzęta, żreback,

4) jeż, kret, królik, mysz, nietoperz, szczur, wiewiórka,

5) foka, goryl, jeleń, kangur, lew, lis, małpa, niedźwiedź, sarna, słoń, tygrys, wieloryb, wielbłąd, wilk, zebra, żyrafa,

6) ryba, szczupak, śledź.

Body parts of the human and animal:

1) broda, brzuszek, buzia, czoło, dziurki od nosa, gardło, głowa, język, kolano, łokieć, noga, nos, oczy, palec, plecy, policzek, pupcia, włosy, pachy, paznokcie, powieki, ręka, rzęsy, skóra, stopa, szyja, twarz, usta, uszy, warga, wąsy, zęby,

2) kiszki, kość, krew, serce, ślina, wątroba, żołądek, żyły,

3) dziób, garb (wielbłąda), grzebień (koguta), grzywa, kopyta, kita, łapy, ogon, pazur, piórka, pysk, rogi, skrzydło, szpony.

Plants and parts:

1) roślina, drzewo, trawa, ziarno, słoma, kasztan, żołądz, kwiaty, krzak, szyszka, astry, maki, nagietki, groszki, szparagus, kaktus, koniczyna, rumianek, mlecz, skrzyp, sosna, brzoza, dąb, lipa, jabłoń, choinka, zboże, pszenica, jęczmień,

2) korzeń, pączek, kwiaty, ziarno, pestka, listeczki, gałęzie, kolce, skórka.

Concepts and geographical names:

1) bagno, boisko, brzeg, głębina, góra, grządka, jeziorko, kraj, las, łąka, miasto, morze, ogród, park, planty, pole, potok, rów, rzeka, strumyk, staw, warzywnik, wieś, wyspa,

2) Afryka, Ameryka, Anglia, Austria, Chiny, Czechosłowacja, Dania, Hiszpania, Japonia, Palestyna, Polska, Włochy,

3) Berlin, Gdynia, Goszyce, Katowice, Kocmyrzów, Kraków, Krynica, Lubożyce, Łódź, Paryż, Warszawa, Wilków, Wilno, Wisła, Zakopane,

4) Grzegórzki, Krowodrze, Krzemionki, Ludwinów, Podgórze, Salwator, Stradom,

5) Esplanada (kawiarnia), Pawilon, Sukiennice, Uciecha (kino).

Coins, measurement, weight:

arkusz, centymetr, ciężar, deko, gram, grosz, kilo, kwaterka, litr, miara, pieniądze, stopień, stronica, złoty.

Spatial layout, shaping:

bok, część, czubek, deska, dół, drobiazg, drobnostka, drzazga, dziura, góra, gromada, kąt, krateczka, kartka, kawałek, klocek, koło, koniec, kostka, kromka, kształt, kula, kupa, kwadrat, miejsce, odrobina, okruszyna, otwór, paseczki, pasemka, płatek, płyta, początek, połowa, pół, półtora, przedział, przód, reszta, róg, skrawek, słup, spód, strona, szereg, szpic, tył, wierzch, trójkąt, strzęp, ząbeczki, zakręt.

The activities referred noun, manifestations artifacts:

1) bicie, bieganie, budowanie, ciągnięcie, czesanie, czyszczenie, czytanie, ćwiczenie, gadanie, gniewanie, gotowanie, granie, huśtanie, jedzenie, klaps, mycie, malowanie, mazanie, mówienie, naprawianie, noszenie, oglądanie, palenie, picie, pisanie, polowanie, pranie przykrycie, przysposobienie, pukanie, rozkręcanie, rysowanie, słyszenie, spanie, szycie, ślizganie, śpiewanie, trzęsienie, trzyma-

nie, uczenie, zahaczenie, załatwienie, zamknięcie, zbieranie, zgniecenie, zrobienie, zrywanie,

2) awantura, gospodarstwo, heca, jazda, kąpiel, komenda, konferencja, kupno, modlitwa, operacja, posiedzenie, praca, psota, ratunek, robota, służba, spacer, zabawa, żart,

3) nalepka, napis, pismo, rachunek, rysa, znak.

Astronomical and atmospheric phenomena:

1) błyskawica, burza, deszcz, lód, mgła, mróz, pogoda, szron, śnieg, upał, wiatr, zimno,

2) chmureczki, cień, gwiazdy, księżyc, niebo, słońce, światło.

The concepts of time and ritual:

1) chwila, czerwiec, czwartek, dzień, dziś, godzina, grudzień, jesień, jutro, kwiecień, lata (wiek), lato, luty, maj, marzec, miesiąc, minuta, noc, niedziela, październik, piątek, pojutrze, południe, poniedziałek, rano, rok, sobota, styczeń, szóstek (sobota), środa, tydzień, wakacje, wczoraj, wieczór, wiosna, wtorek, zima,

2) imieniny, kolęda, pogrzeb, ślub, urodziny, wesele, wigilia, zaręczyny.

Sounds and sound creations:

audycja, echo, głos, gwizd, koncert, krzyk, muzyka, piosenka, słowo, szmer, śmiech, śpiew, walczyk, wrzask.

The names of abstract objects (not mentioned previously):

apetyt, bieda, cierpliwość, ciężar, głupstwo, katastrofa, nieporządek, niespodzianka, nieszczęście, ochota, oszukaństwo, pamiętka, pamięć, pęd, pojęcie, pomysł, porządek, posada, pozwolenie, prawda, przygoda, przyjemność, racja, rada, rozmach, rozum, ruch, rzecz, siła, smak, spokój, sposobność, sposób, szkoła, sprawa, ślad, temperatura, zagadka, zapach, żal.

A. Markowski division vocabulary thematic teams are as follows (examples of words – of course – they come from recordings remain in my disposal).

ME TO YOU

ME AS A PHYSICAL NATURE

MY BODY

1. The body, its parts, features and appearance: broda, brzuszek, buzia, dupa, gardło, gęba, głowa, końcówki (włosów), kość, krew, kucyki, nosek, mózg, nóżka, nóżki, oczy, palec, palce, piącha (pięść), plecy, powierzchnia ciała, pupa,

rączka, rączki, ręce, ręka, serce, serduszko, skóra, szczęka, twarz, tyłek, ucho, uszka, uszy, warkocze, włoski, zęby.

2. The development of the body: *chłopiec, dziecko, dziewczynka, staruszek.*

3. The movement of the body.

4. Operation of the body, the senses, diseases: *gorączka, katar, katary, kupa, wymioty.*

WHAT USED MY BODY

5. Food and its preparation: *ananas, bulki, buraki, ciasteczka, chleb, coca-cola, cola, cukier, cukierki, czekolada, deser, dynia, dżem, frytki, gotowanie, gryl, herbata, herbatka, jabłko, jajecznica, jabłko, jaja, jajko, jarzyny, jedzenie, kartofle, kartofelki, keczup, kielbaska, kinderniespodzianka, kisiel, kiwi, kompocik, kompot, kopytka, kotlet, kotlet z piersi, kulki lodów, lizak, lizaki, lody, lód, łyżka, makaron, mięsko, mleczko z butelki, mleko, naleśniki, nóż, napój truskawkowy, ogórek, obiad, olej, oranżada, orzechy, owoce, paszтет, paszтетowa, peperoni pieczarki, pierożki, piwo, pizza, picie, picciu, pisanki, plasterki, podwieczorek, pustułki (pestki), ser, sok, sól, składniki, soczki, surówka, szynka, tort urodzinowy, truskawki, wata cukrowa, warzywa, woda, woda mineralna, zupa.*

6. Clothing, decorations, materials: *becik, bibuła, bikini, bluzka, bransoletka, buciki, buty, chusteczka, chusteczki, ciapki, ciapy, czapka, czapki, korona, kurтка, lachy, pieluchy, kapciuszki, kaputki, kokardki, kokardy, naklejki, naszyjniki, okulary, pantofelki, parasol, pierścioneł, pierścionki, piżama, pościel z bobem budowniczym, pościel ze Spidermanem, rajstopy, skarpetki, spinka, spodnie, spódniczka, sukienka, sukienka z Hello Kitty, strój, suknie ślubne, sweter, sweterek, sznureczek, wstążki, zapinki.*

7. Apartment and its equipment: *akwarium, blok, budynki, butelka, czajnik, dom, domy, drzwi, dzbanek, kibel, komin, komody, kosz, koszyczki, kuchnia, kufer, ławka, łazienka, łóżeçzko, łóżeçko, leżaki, materac, meble, okno, pokrywa, schodki, stolik, solniczka, stoły, stół, szafa, szklaneczka, szuflada, ściana, śmietniczka, wykładzina.*

8. Caring for the body, hygiene: *Cerutin, czopek przeciwbólowy, dentysta, doktor, grzebień, kosmetyki, kubek, lekarz, leki, maszynka do golenia, mydło, pasta, smoczek, syrop, szczoteczka, szpital, wata, wacik, zapach.*

ME AS THE ESSENCE OF MENTAL MY MIND

9. Feelings, emotions, affective and emotional evaluation.

10. Will and evaluation connected with it.

11. Intelligence, memory, imagination and evaluation associated with them: *sny.*

12. The nature of man and his qualities.

13. Morality and evaluation connected with it.

WHAT USED MY MIND

14. Literature: *bajka, Brzydkie kaczętko, Calineczka, gazeta, Czerwony Kapturek, książka, Stefek Burczymucha.*

15. Theatre and film: *bajka, film, Garfield, Hello Kitty, Kaczor Donald, Power Rangers, Samuraj, Spiderman, Shrek, Pikaczu, Syrenka Ariel, Transformensik, Zuzia Zolzik.*

16. Music: *MP3, MP4, piosenki, salon muzyczny.*

17. Painting and sculpture: *farby.*

TO ME WHAT OUT OF ME

ME TO GOD

MY FAITH

18. Faith: *anioł, diabeł, niebo.*

WHAT USED MY FAITH

19. Religion: *komunia, kościół, ślub.*

ME TO PEOPLE

MY RELATIONSHIP WITH OTHER

20. Relationships – general: *brudasy, chojrak, dzieci, dzieciak, dziecko, ludzie, porywacze, staruszki, złodzieje.*

21. Family relationships: *babcia, chrzestna, ciocia, cioteczna, córeczka, dziadek, dziadzio, dzidzia, dzieci, dzidziuś, mama, mamusia, matka mąż, rodzice, rodzina, tacik, tata, tato, tatuś, siostra, siostrzyczka, stryjenka, wujek, wujo.*

22. Friendship and social relations: *chłopak, chłopaki, chłopczyk, chłopiec, dzieci, dziewczyna, dziewczynka, dziewczyny, facet, kolega, koleżanka, małeństwo, pan, panie, pani, przyjaciel, sąsiadka, znajoma.*

23. Business relations.

24. General social relations.

25. The behavior and the proceedings.

*WHAT USED ME AND OTHERS***26. Language.**

27. School and education: cyferki, cyfry, długopis, gimnazjum, kartka, karteczka, kredki, kwadrat, lekcje, litera, literki, litery, ławka, matura, notes, ołówek, przedszkole, szkoła, trójkąt, wakacje, zeszyt.

28. Science: magnes, mapa.

29. Traditions and habits: anioł, baba jaga, czarownica, diabeł, duchy, dusza, imiona, jasełka, komunia, krasnoludki, król, królowa, królowa, księżniczka, księżniczki, mikołajki, piraci, rycerz, syrena, ślub, św. Mikołaj, urodziny, wampiry, wesele, wróżka, zaproszenie, życzenia.

30. Entertainment and fun: Baz Astral, bransoletka, cyrk, cyrkowiec, dom dla lalek, domino, gierka, gra, gry, kłown, lalka, lalki, laptop, misie, klocki, klocki Lego, klocki Lego Duplo, lalka Barbi, ludziki, kajdanki, karuzela, kolejka, koła, konie, książki, księżniczki, kucyk Pony, kulki, maskotki, miś, naszyjniki, paleczka, pierścionki, pierścionek, piesek z gwizdkiem, pileczka, piłka, piłka w Kubusie, piłki, pistolet, pistolet na wodę, plac zabaw, puzzle, robot, rycerzyk, samochody, samochodzik, samochód, sklep z zabawkami, skarb, statek, statek piracki, ślizgawka, telefony dotykowe, telefony otwierane, traktor, zabawka, zabawki, zamek, żołnierzyk.

31. Professional sports: fikołki, kariera, koszykówka, siatkówka, wyścigi.

32. Authority, the state, politics: flaga, szkolenie, pan policjant, policja, policjant, wojna światowa.

33. Army: pocisk, pancerni.

34. Connectivity and information exchange: Disney Channel, DVD, drukarka, dziennikarka, ekran, film, gazety, komórka (telefon komórkowy), komputer, koperta, jedyńka, laptop, list, Nickelodion HD, Nickelodion zwykły, płyta, POLSAT, program telewizyjny, programy, radio, serial, sms, strona Kubusia Puchatka, telewizja, telewizja ENKA, telefon, telefon dotykowy, teleturniej, wieczorynka.

35. Communication, travel: aparat cyfrowy, autobus, bat, bus, ciągnik, góral, helikopter, jazda, łódź, kierownica, kuferek, motor, Pasat, pokrywa, przyczepa, rower, rowerek, samochód, spacer, stoper, straż pożarna, śmieciara, traktor, żaglówka.

36. Trade and services: dentysta, doktor, dyszki, forsa, lekarz, moneta, pani sklepowa, pieniądze, pieniążki, piniondże, reklamy, sprzedawca, targ, złote, złotych.

37. The city and its devices: budynki, CCC, cyrk, dom, działka, E. Leclerc, gimnazjum, kościół, Macdonald, miasteczko, ogród, park, plac zabaw, pizzeria, przedszkole, sklep z zabawkami, szkoła, szpital, targ, zamek, zoo.

38. The village and its surroundings: brzeg, dwór, góry, lasek, lasy, łąka, łąki, obora, ogród, ogródek, płotek, pola, pole, rolnik, stajnia, staw, stodoła, studnia, strumyczek, strumyk, ścieżki, wieś, ziemia.

THINGS TO ME
MY RELATIONSHIP WITH THINGS

39. Physical work: beton, blacha, brzeg, ciągnik, dół, drewno, drukarka drut, dziura, gips, góra, grabie, klej, kilof, koniec, lejek, łańcuch, metal, metale, młotek, papier, papierek samoprzylepny, plastik, siatka budownicza, szkło, środek, śrubokręt, rolnik, taśma, urządzenia.

40. Ownership: dyszki, forsa, moneta, portfel ze Spidermanem, pieniądze, pieniądze, piniondze, skarbonka, złote, złotych.

WHAT USED THING TO ME

41. Economy.

ME TO NATURE

WORLD

42. The sky and stars: dzień, niebo, promienie UV, słońeczko, słońce.

43. Weather: chmury, deszcz, pogoda, słońce, śnieg, tęcza.

44. Earth – inanimate nature: chlor, góra, góry, lasy tropikalne, kamień, kamyczek, lawa, morze, piasek, plaża, pole magnetyczne, powietrze, prąd, pustynia, światło, węgiel, wulkan, ziemia.

45. Plants: ananas, bratek, bukszpan, buraki, choinki, dmuchawce, drzewo, gałęzie, jabłko, jarzyny, listek, listki, liście, kartofle, kiwi, kolce, kłos, konwalia, krokusy, kwiatek, kwiatki, kwiatuszki, kwiaty, maki, mlecz, nasiona, ogórek, owoce, przebiśnieg, roślinki, róża, róże, stokrotka, siano, trawa, truskawki tulipany, wianek, warzywa, zawilec, zboże, żonkil.

46. Animals: baran, biedroneczka, bocian, bociek, borsuk, bóbr, byk, ciela-czek, cielak, dinozaury, foki, futerko, gąsienica, gęsi, gnida, indyki, jeź, lew, labę-dzie, kaczka, kaczki, kacuszka, karaluch, kły, kogut, konie, konik, kopyta, kotek, koza, koziół, koziołek, krowa, krowy, króliczki, króliki, kucyk, kurczak, kurki, kury, lisy, małpa, małpy, mięs, motylek, mrówa, mrówki, niedźwiedź, oczy, ogon, osa, owieczka, owieczki, osiołek, pająk, papuga, paw, pazurek, pies, ptak, ptaki, pie-sieczka, psy, pieski, rekiny, rogi, rybki skóra, skrzydelka, słoń, smok, sowa, stado, struś, szczeniaki, ślimaczek, ślimaki, świetliki, tajgery, tygrys, tarantula, uszka, wąż, wieloryb, wilk, wilki, wszy, zębiska, zęby, zwierzątko, zwierzęta, zwierzątko, żrebaczek, żaba, żabka, żaby, żółw, żuczek, żyrafa.

PROPERTIES OF THE WORLD

47. Features of matter.

48. Space.

49. Time: *czas, czwartek, dzień, era, grudzień, jesień, lata, lato, miesiące, milion lat, niedziela, południe, poniedziałek, przyszłość, rano, rok, tydzień, wakacje, weekend, wieczór, wiosna, wrzesień, tysiące lat, zima.*

50. Number and counting.

The very first observation we can observe that some of the thematic groups (as represented only by example) are outnumbered by others, and some do not have the verbal representations, except that the classification given by Schuman vocabulary is poorer in relation to the proposed stratification Markowski, the proposal is Markowski a lot of the detail, it may not fit just tested here, little children who, for example, do not reveal their knowledge / ignorance about the economy or politics, but also about abstract concepts, it also shows the way to collect the material and create a basis for research – for example, children under natural conditions do not talk about the economy or politics of that and abstracts, primarily from the fact that in all the collections of texts present is called active vocabulary in passive resource dictionary, of course, is the economy and politics and expression can manifest itself in a certain way. These “harshly” treated fields (of course, it is a material collected for the purposes of this paper) are mainly:

1. Feelings, emotions, affective and emotional evaluation.
2. Will and evaluation connected with it.
3. Intelligence, memory, imagination and evaluation associated with them.
4. The nature of man and his qualities.
5. Morality and evaluation connected with it.
6. Business relations.
7. General social relations.
8. The behavior and conduct.
9. Features of matter.
10. Space.
11. Number and counting.

Notwithstanding the above limitations and the number of thematic areas in both championships will be quite clear that the words of the record made by Schuman are / are not / may or may not occur in the dictionary of the modern child. Nouns that are not time-barred (after nearly sixty years) and are still mostly used by children growing up in today's world, filled most of all fields which are the names of animals, plants, parts of the human body and animal names and rituals of time, the names of spatial geographic names elemental creations, means of transport, food and drinks. If these names but they did not show, that give cause to believe that, although not used, but they are known to the child.

Some nouns that were withdrawn from circulation or are outdated, in a **word-archaic**, certainly alien to modern kids and not used by them are: **the name of the people**, such as *chrupadło, chudojad, dobosz, fornal, kaflarz, mleczarz, orkiestrant, plantowy, przykajło, służąca, śledziarz, tatek, węglarz*; **names of vehicles**

and communications equipment, such as *fiakier, gościniec, kuplówka, półkoszki, węglarka*; **buildings, their types, parts and tools**, for example *bożnica, balaski, brodło, czworaki, krowiarnia, parnik, powała, sień, sklep* ‘sklepienie, piwnica’, *stora*; **materials, elements, artifacts**, such as *angora, dywetyna, śniegówka, watalina*; **tools, utensils and equipment**, such as *centryfuga, czaprak, iglica, janczary, lichtarz, kantarki, korba, pluskiewka, rydel, przędza, sztyft, szydło, tarelko*; **musical instruments and apparatus**, for example *patefon*; **furniture and their parts**, for example *huśtak, lodownia, nachtkastlik, serwantka*; **dishes and trunks**, for example, *flaszka, kasetka, pulares, śniadaniówka*; **clothes, underwear, bedding**, such as *baranica, czako, czepek, derka, dragonik, kabat, kapa, kapce, kilim, krawatka, manszety, mycka, pyjama, rajtki, serdak, siennik, zapaska*; **food and drinks**, such as *bryndza, grysik, karmelek, kolacz, podplomyk, pomadka*; **diseases, hygiene**, for example, *lignina, panflawina*; **coins, measures, scales**, such as *kwaterka*; **the concept of time and ritual**, for example *szóstek*.

These are the words of the thirteen fields that require additional explanation. Rural kindergarten, so those that live in the vicinity of things old or elderly people can be known and used by them such words as: *węglarka, parnik, sień, siennik, kabat, zapaska*. Urban children, in part also related to rural and a hobby (eg horse riding) and actively practicing it may prove to be indifferent: *kantar, wędzidło, czaprak*. Persons professing Judaism will be familiar with *bożnica*. Preschoolers growing up surrounded by intellectuals (especially the humanities) and a lot of reading (or where a lot of reading) will be familiar with the words *angora, iglica, korba, sztyft, kilim etc.* However, in the overall assessment (regardless of whether the object had disappeared completely known those words, like *patefon* or limited the scope of its application, as *pluskiewka*, highlighted words I consider to be non-existent in children studied here.

Today is entered other words, in line with the realities of the time, that is, providing children with more access to information or evidence of above-average knowledge of these children, as well as words that became popular later, new borrowing language products of the late twentieth and early twenty-first century. These words come to fields that would shift here as resulting from the division detailed existing fields and connections between them. These are: **the sky and the stars** and **inanimate nature**, such as *pole magnetyczne, promienie UV*; **music**, such as *MP3, MP4, salon muzyczny*; **communication and exchange of information** and **communication, travel**, such as *aparat cyfrowy, bus, ciągnik, drukarka, DVD, dziennikarka, helikopter, komórka (telefon komórkowy), komputer, laptop, płyta, Pasat, rower górski, sms, śmieciara, telefony dotykowe, telefony otwierane, telewizja*; **body parts, features and appearance**, such as *końcówki (włosów), powierzchnia ciała*; **inanimate nature**, such as *lasy tropikalne, lawa, Park Narodowy, pustynia, wulkany*; **food and its preparation**, such as *coca-cola, cola, frytki, gryl, keczup, kinderniespodzianka, peperoni, pizza*; **entertainment and fun**, such

as *gry, klocki Lego, klocki Lego Duplo, kucyk Pony, lalka Barbi, maskotki, piesek z gwizdkiem, pistolet na wodę, robot, puzzle, piłka w Kubusie, telefony dotykowe, telefony otwierane; theater and film* as well as *connectivity and communication and exchange of information*, such as *Baz Astral, Disney Channel, film, Garfield, Hello Kitty, Kaczor Donald, Polsat, program telewizyjny, programy, reklamy, teleturniej, wieczorynka, Nickelodion HD, Nickelodion zwykły, Pikaczu, Power Rangers, Robin Hood, Samuraj, serial, Shrek, Spiderman, strona (internetowa) Kubusia Puchatka, Syrenka Ariel, Transformensik, Zuzia Zolzik; city and its equipment*, such as *blok, CCC, E. Leclerc, Macdonald, pizzeria; animals*, such as *dinozaury, Tajgery, tarantula; clothing, decorations, materials and property*, such as *pościel z Bobem Budowniczym, pościel ze Spidermanem, portfel ze Spidermanem, sukienka z Hello Kitty, strój bikini; schools and education, public journey, physical work*, such as *długopis, odkurzacz, siatka budownicza, kaseta, stoper; time, habits and customs*, such as *era, jaselka, mikołajki, weekend; office, the state, politics and physical work*, such as *atrakcja, kariera, koszykówka, odporność, siatkówka, szkolenie; care of the body: hygiene, cleaning, healing, relaxation*, such as *Cerutin, czopek przeciwbólowy, wata, wacik; physical work and inanimate nature*, such as *kolorowanki, papier samoprzylepny, chlor; apartment and its equipment*, such as *leżaki, kibel; city and its equipment*, such as *dziółka*.

The latest I also *regional* vocabulary, *slang, colloquialisms*, often created without taking into account the general rules. Thus, in the area of the box of *coins, weights, measures* would fall the words: *dyszki, forsa, jedynka, piniondze, złociuszek*; in the *name space of people* – *facet, siostra cioteczna, starszaki, stryjenka, szukacz kości*; within the scope of the *human body* – *dupa, gęba, piącha*; in the subject field *clothes, underwear, bedding* fall outside *ciapki, ciapy, kapciuszki, kaputki, lachy*; among *food and drink* – *pustułki ‘pestki’, kopytka*; among *toys and games* *gierki*. In the *concepts of time and the ritual* would be put *komunia*, and the *buildings, their types, parts and tools* – *kibel*. Golf breaks under the activities covered by the noun would represent noun *fiolki*, and the field of *geographical names* – *Łączany, Sołtysów, Baltów, Niemce*.

In the sphere of contemporary children's vocabulary also includes the words *diminutive, augmentative* and *hipocoristic* of course, common in children, in the past, but sometimes in a modified form. They are beyond the measure of children's vocabulary. Recorded mainly those belonging to the names of people, such as *babcia, chłopaki, chłopak, ciocia, dzieciak, dziadziś, dziewczyny, mama, mamusia, taciś, tata, tato, tatuś, siostrzyczka, wujek, wujo*; the *human and animal body*, such as *futerko, piącha, ząbeczki, zębiska*; *means of transport and communication devices*, such as *przyczepka, rowerek*; *buildings, their types, parts and tools*, such as *schodki*; *materials, elements, artifacts*, such as *kamyczek, papierki*; *furniture and their parts*, eg. *łóżeczko, stolik*; *clothes, underwear, bedding*, such

as *buciki, chusteczka, chusteczki, sweterek, kapciuszek, kaputki, kokardki, pantofelki*; **food and drinks**, such as *ciasteczka, herbatka, kompocik, mięsko, mleczko, pierożki, kielbaska, soczki*; **school**, for example, *literki*; **animals**, such as *biedroneczka, bociek, cielak, cielaczek, kaczuśka, konik, kotek, koziołek, króliczki, kurki, motylek, mrówka, osiołek, owieczka, pieseczka, pieski, rybki, szczeniaczki, zwierzątko, zwierzątko, źrebaczek, żabka, żuczek*; **dishes and chests** *koszyczki, kuferek, płotek, szklaneczka*; **toys**, for example, *gierka, kulka, ludziki, paleczka, rycerzyk, samochodzik, żołnierz*; **diseases and health**, for example *kupa, pisiu, wacik; drabinki, karteczka, szczoteczka, sznureczek*.

It is also in the vocabulary of many children today **neosemantism**. Amended important to look *motor*. For Schuman has been identified as **a tool**. Today the word is understood as **a means of transportation**. The word *dwór* Szuman placed in the category of **buildings**, as in the present belongs to the **names and geographical concepts**. The word *kawał* inherent noise in the time domain, **spatial arrangement, shape**, today refers to a category of **abstract names, among others**, means ‘a joke, a joke’. Similarly *farbka*, which once marked the dye for clothes, ultramarine, and currently is in the extended sense – generally paints.

It can be assumed that the following words today can be used to passively known but have not been established in the speech of **the active time and traditional concepts**, such as *czas, przeszłość, wrzesień*; **spatial arrangement, shape**, eg. *koniec, środek*; **coins, measures, weight**, eg. *milion, moneta, tysiąc*; **names of people**, such as *baba jaga, brudasy, chojrak, czarownica, cyrkowiec, duchy, duch, dusza, dziadek, dziadzio, dzidzia, dzidzius, kłown, księżniczka, księżniczki, maleństwo, matka chrzestna, pani sklepowa, piraci, policja, porywacze, przyjaciel, rodzice, rodzina, rolnik, rycerz, smakosz, sprzedawca, strażniczka, wampiry, wróżka, znajoma*; **dishes and chests** for example, *akwarium, czajnik, kuferek, pokrywa, szuflada, śmietniczka*; **school**, for example *cyferki, cyfry*; **plants and their parts**, for example, *bratek, bukszpan, dmuchawce, kłos, konwalia, krokusy, nasiona, przebiśnieg, róża, róże, siano, stokrotka, wianek, zawilec, żonkil*; **animals**, such as *borsuk, bóbr, gąsienica, gnida, karaluch, kucyk, osa, rekiny, smok, stado, struś, ślimaczek, ślimaki, świetliki, wszy*; **the human and animal body**, such as *kły, kucyki, mózg, szczęka, tyłek, warkocze*; **clothes, underwear, bedding**, such as *becik, pieluchy, rajstopy* (dawniejsze i regionalne *rajtki*), *smoczek, spinka, strój, suknie ślubne*; **names of other abstract concepts**, such as *kolekcja, sny, ślizgawka, tajemnica*; **activities covered by the noun, manifestations, the products**, such as *bajka, Brzydkie kaczątko, Calineczka, Czerwony Kapturek, Kopciuszek, Stefek Burczymucha, Śpiąca królewna, zaproszenie, życzenia*; **concepts and geographical names**, such as *Azja, Europa, Kalisz, Niemcy, plaża, Radom*; **diseases and health**, for example *higiena, leki, syrop, wymioty*; **toys**, for example *bransoletka, dom dla lalek, gra, gry, kolejka, kajdanki, naszyjnik, księżniczki, pistolet, statek piracki, rycerzyk, skarb, skarbonka*; **army**, for example *porucznik, pancerni, wojna*

światowa; **food and drinks**, such as *ananas, deser, dynia, jajecznicza, kartofelki, kartofle, kisiel, kotlet, kiwi, kulki lodów, naleśniki, olej, oranżada, pasztetowa, pasztet, pieczarki, pisanki, składniki, tort urodzinowy, warzywa, wata cukrowa, woda*; **tools, implements, equipment**, eg *gazeta, flaga, lejek, kilof, koperta, kosmetyki, łyżka, mapa, nóż, plasterki, śrubokręt, urządzenia, zdjęcie*; **buildings, their types, parts and tools**, such as *budynki, dziupla, karuzela, komin, obora, plac zabaw, sklep z zabawkami, ślizgawka, targ, zoo*; **materials, natural disasters, the products**, such as *babka z piasku, barwniki, beton, gips, łańcuch, metal, meta-le, magnes, naklejki, plastik, taśma, wykładzina, tęcza*.

The process of acquisition of vocabulary of children affected by many factors. First of all, do not affect the child's environment, which in the first place is the family, then the backyard, kindergarten and possibly the first years at school. As the world changes in these areas, as well as replacing and expanding subject vocabulary. The more changes in the lives of families, backyards, kindergartens, etc., the more new words a child has to learn. The main area of influence is here, the progress of civilization, and this combined with the effects on children of Polish and foreign media: radio, television, the Internet, a growing trade and tourism, the economy and politics. The change of the Polish post-1989 showed how widely opened on the transformation language.

BIBLIOGRAPHY

- Brzuszek K., 2012, „Słownictwo dzieci dawniej a dziś na przykładzie rzeczowników”. Master's thesis written under the guidance of Professor Assoc. Barbara Boniecka in the Department of Textology and Grammar of Contemporary Polish, Lublin.
- Cygal-Krupa Z., 1986, *Słownictwo tematyczne języka polskiego. Zbiór wyrazów w układzie rangowym, alfabetycznym i tematycznym*, Kraków.
- Dornseiff F., 1970, *Der deutsche Wortschatz nach Sachgruppen*, Berlin.
- Hallig R., Wartburg W. von, 1963, *Begriffssystem als Grundlage für die Lexikographie*, Berlin.
- Markowski A., 1992, *Leksyka wspólna różnym odmianom polszczyzny*, Wrocław.
- Miodunka W., 1980, *Teoria pól językowych. Społeczne i indywidualne ich uwarunkowania*, Wrocław.
- Morkovkin V., 1977, *Opyt ideografičeskogo opisania leksiki*, Moskwa.
- Trier J., 1931, *Der deutsche Wortschatz im Sinnbezirk des Verstandes*, Heidelberg.
- Szuman S., 1955, *O rozwoju języka i myślenia dziecka*, Warszawa.